

545
ŠTÁTNY ARCHÍV POBOČKA V BYTČI

583

Rod Svätójánsky

1502-1871

INVENTÁR

583

Bytča 1964

ŠTÁTNY ARCHÍV POBOČKA V BYTČI

ROD SVÄTOJÁNSKY

1502-1871

I N V E N T Á R

A. Kočišová

Bytča 1964

Rod Svätajánskych (Szentiványi) patrila medzi najstaršie rody v Liptove. Jeho zakladateľom bol Hawk Polko, ktorý v roku 1230 dostal od Ondreja II. donáciu na Uhorskú Ves. Jeho vnuk Bohumír (Bogomír) získal priazeň uhorských kráľov a za účasť v bojoch dostal rozsiahle majetky a výsadu ryžovať zlato v potoku Bocianka. Jeho potomci prešli na riadne dolovanie zlata, striebra a iných kovov. Svätajánski sú potomci Bohumírovho syna Bodu. Za sídlo si zvolili Liptovský Ján (prv Svätý Ján), odkiaľ majú i meno. Príslušníci rodu už v 16. storočí zastávali dôležité funkcie najmä v župnej správe. Viacerí z nich vystupujú ako podžupani, notári, slúžni a Martin Svätajánsky v rokoch 1865-1890 bol hlavným županom Liptovskej župy.

Svätajánski svoj rozsiahly majetok nerozdelili, ale od začiatku ho spravovali spoločne ako rodinný komposesorát. Určitý majetkový podiel prislúchal i príbuzným rodinám ako Smrečanský (Smrecsányi) a Baán. Komposesorátu patrili tieto obce: Boca, Liptovský Ján, Malužiná, Poruba, Porúbka, Štrba, Uhorská Ves a Važec. V Boci boli bane, kde sa dolovalo zlato, striebro, meď, olovo, železná ruda. Komposesorát viedol volený direktor (riaditeľ), obyčajne najstarší člen rodiny Svätajánskych. Jemu boli podriadení úradníci ako lesný inšpektor, lesný strážca (indagator), lesníci a hájníci. Správcom nad banami a zároveň sudcom medzi baníkmi bol banský sudca (Bergrichter, Berghauptmann, iudex montium). Účtovné záležitosti mal na starosti perceptor. Dôležitejšie rodinné hospodárske veci vybavovali na rodinných schôdzach.

Archív komposesorátu, ktorý sme prevzali z Liptovského múzea v Ružomberku v roku 1955, je len časť pôvodného archívu. Väčšinu cennejších dokumentov previezli samotní majitelia do Budapešti. Pri usporiadaní písomností v Štátnom archíve v Bytči sme uplatnili vecné hľadisko, lebo pôvodná skladba archívu bola narušená a okrem toho väčšina spisov nemala signatúry. Pri inventarizácii inventárnu

2

jednotku vytvára vecná skupina, pri účtoch ročník písomností.

V korešpondencii direktora sa nachádzajú listy v záležitostiach daňových, vojenských a rôzne úradné nariadenia. V zpráвах lesného inšpektora sú početné materiály o lesnej ťažbe, zalesňovaní, o stave lesov. Písomnosti banského sudcu podávajú obraz o živote a pomeroch medzi baníkmi, o ich sťažnostiach na pracovné podmienky a na majiteľov baní. Zaujímavé sú i sťažnosti obyvateľov Boce z roku 1847, ktorí sa obracali na panovníka, pretože Svätajánski často porušovali ich práva. Vo verejnej agende sa nachádza okrem iného aj výňatok banských artikúl z kráľovského dekrétu z roku 1552 a spisy o výstavbe cesty cez Čertovicu. Zo začiatku 19. storočia zmienky si zasluhujú inštrukcie pre direktora, perceptora, lesného inšpektora, banského sudcu a lesných zamestnancov.

3

A. P Í S O M N O S T I R O D O V Ě

Inv. č.	Signatúra, časové rozpätie a obsah	Kartón
1	A - a 1502 - 1865 Majetkovoprávne záležitosti - donácie, delenie, zálohovanie majetku, obligácie, kvitancie.	1
2	A - b 1658 - 1864 Majetkové a hraničné spory rodov Svätójánsky, Smrečáni, Baán a Okoličáni a obcí Foruba a Štrba.	2
3	A - c 1605 - 1859 Verejná agenda, ktorá vznikla z činnosti Svätójánskych vo verejnej správe.	3
4	A - d 1709 - 1869 Súkromná korešpondencia príslušníkov rodu.	
5	A - e 1807 - 1859 Rôzne súkromné záležitosti - výpisy z matrik, školské vysvedčenia a školské poznámky.	4

B. P Í S O M N O S T I O S P R Á V E M A J E T K O V

a/ S p r á v a v š e o b e c n e .

6	B a - 1 1552 - 1865 Informácie direktora rodinnej rade o hospodárskych záležitostiach. Listy príslušníkov komposesorátu v rôznych majetkových a úradných záležitostiach. Úpravy, inštrukcie župy v záležitostiach vojenských a daňových. Korešpondencia direktora s úradmi.	5
---	---	---

- 7 B a - 2 1772 - 1868 6
Zprávy lesného inšpektora zasielané direktorovi a ro-
dinnej rade.
- 8 B a - 3 1704 - 1861
Zprávy banského inšpektora zasielané správe komposeso-
rátu.
- 9 B a - 4 1645 - 1869 7
Žiadosti a sťažnosti poddaných zasielané rodinnej ra-
de a direktorovi.
- 10 B a - 5 1830 - 1860
Inštrukcie pre vicedirektora, lesného inšpektora a
banského sudcu.

b/ P o z e m k o v é z á l e ž i t o s t i .

- 11 B/b - 1
"Výjevo čili poloho" - kniha obce Liptovský Ján.
(Fassions oder Lager Buch).
1852, reč nemecko-slov., rozm. 24 x 39, väzba poškodená.
- 12 B/b - 2
"Výjevo čili poloho" - kniha obce Porúbka.
1851, reč nemecko-slov., rozm. 24 x 38,5, väzba polokožená,
poškodená.
- 13 B/b - 3
"Výjevo čili poloho" - kniha obce Važec.
1851, reč nemecko-slov., rozm. 24,5 x 39, väzba poškodená.
- 14 B/b - 4 1838 - 1863 8
Pozemkové výťahy, operáty, príručné registre parciel, vý-

kazy klčovísk.

c/ I n v e n t á r e

- 15 B/c 1819 - 1863 9
Inventár pily, mlyna, hostinca a hospodárskych budov.

d/ P r e n á j m y

- 16 B/d 1711 - 1866
Prenájom hospodárskych budov, mlynov, páleníc, hostincov, pivovarov v obciach Boca, Malužiná, Poruba, Štrba a Važec.

e/ U r b á r s k e z á l e ž i t o s t i

- 17 B/e - 1
Odpis starého urbárneho súpisu a nový súpis intravilánu obce Malá Poruba.
1838, reč lat., rozm. 26 x 42, brož.
- 18 B/e - 2 1677 , 1741 - 1869
Urbárske súpisy, výkazy robôt, súpisy domov

f/ L e s n é z á l e ž i t o s t i

- 19 B/f - 1
Kopiar listov lesného inšpektora s indexom
1864-1874, reč maďar.-nemoc., rozm. 26 x 41, väzba plátaná.
- 20 B/f - 2 1805 - 1869 10
Korešpondencia lesného inšpektora vo veci adaptácie lesných stavieb. Prídel stavebného dreva, lesná ťažba, zprávy situácií v lesníctve.

- 21 B/f - 3 1852 - 1869
Inštrukcie pre lesný personál.
- 22 B/f - 4 1849 - 1867
Pracovné zmluvy s lesnými zamestnancami.
- 23 B/f - 5 1805 - 1869
Stav lesov, výkazy dreva, zalesňovanie.
- 24 B/f - 6 1815 - 1866
Lesné priestupky.

g/ Patronátne záležitosti .

- 25 B/g 1840 - 1865
Prídel dreva školám a farám, žiadosti učiteľov z Boce
a zo Štrby o podporu.

h/ Panský súd

- 26 B/h - 1
Zápisnice panského súdu
1772-1778, reč lat., rozm. 24,5 x 39, väzba porušená.
- 27 B/h - 2 1652 - 1848 11
Civilné a kriminálne záležitosti panského súdu.

i/ Banský súd

- 28 B/i - 1 1691 - 1860 12-13
Záležitosti banského súdu a sudcu - sťažnosti baníkov
vo veciach pracovných, majetkové záležitosti, obligá-
cie, priestupky.
- 29 B/i - 2 1784 - 1844 13
Žiadosti prenajímateľov baní o povolenie prerušiť prácu

cez zimné obdobie.

30 B/i - 3 1781 - 1848

Žiadosti o prenájom štólní.

j/ Z á l e ž i t o s t i o b c í.

31 B/j 1803 - 1867

Úpravy pre richtárov, dohady medzi komposesorátom a obcami vo veci stavby a opravy ciest. Žiadosť obce Liptovský Ján o pridelenie nočného strážnika.

C. Ú Č T O V N Ý M A T E R I Á L

a/ P e r c e p t o r s k é ú č t y

32 C a - 1 1761 - 1779

Doklady k príjmu a výdavku.

14

33 C a - 2 1781

Perceptorský účet s dokladmi príjmu a výdavku.

34 C a - 3 1782

Perceptorský účet s dokladmi príjmu a výdavku.

35 C a - 4 1783

Perceptorský účet s dokladmi príjmu a výdavku.

36 C a - 5 1784

Perceptorský účet s dokladmi príjmu a výdavku.

37 C a - 6 1785

Perceptorský účet s dokladmi príjmu a výdavku.

38 C a - 7 1786

Perceptorský účet s dokladmi príjmu a výdavku.

39	C a - 8	1787	15
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
40	C a - 9	1788	
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
41	C a - 10	1789	
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
42	C a - 11	1790	
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
43	C a - 12	1791	
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
44	C a - 13	1792	
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
45	C a - 14	1793	
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
46	C a - 15	1794	16
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
47	C a - 16	1795	
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
48	C a - 17	1796	
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
49	C a - 18	1797	17
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
50	C a - 19	1798	
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		

- 9
- 51 C a - 20 1799
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 52 C a - 21 1800 - 1801 18
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 53 C a - 22 1801 - 1802
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 54 C a - 23 1802 - 1803
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 55 C a - 24 1803 - 1804
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 56 C a - 25 1804 - 1805 19
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 57 C a - 26 1805 - 1806
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 58 C a - 27 1806 - 1807
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 59 C a - 28 1807 - 1808 20
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 60 C a - 29 1808 - 1809
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 61 C a - 30 1809 - 1810
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 62 C a - 31 1811 - 1812
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.

- 63 C a - 32 1812 - 1813
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 64 C a - 33 1813 - 1814
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 65 C a - 34 1815 - 1816
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 66 C a - 35 1816 - 1817
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 67 C a - 36 1817 - 1818
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 68 C a - 37 1818 - 1819 21
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 69 C a - 38 1819 - 1820
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 70 C a - 39 1820 - 1821
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 71 C a - 40 1821 - 1822
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 72 C a - 41 1822 - 1823 22
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 73 C a - 42 1823 - 1824
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 74 C a - 43 1824 - 1825
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.

- 75 C a - 44 1825 - 1826
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 76 C a - 45 1826 - 1827
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 77 C a - 46 1827 - 1828 23
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 78 C a - 47 1828 - 1829
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 79 C a - 48 1829 - 1830
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 80 C a - 49 1830 24
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 81 C a - 50 1831
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 82 C a - 51 1832
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 83 C a - 52 1833 25
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 84 C a - 53 1834 26
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 85 C a - 54 1835
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.
- 86 C a - 55 1836 27
Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.

87	C a - 56	1837	28
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
88	C a - 57	1838	29
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
89	C a - 58	1839	30
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
90	C a - 59	1840	31
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
91	C a - 60	1841	32
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
92	C a - 61	1842	
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
93	C a - 62	1843	33
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
94	C a - 63	1844	34
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
95	C a - 64	1845	
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
96	C a - 65	1846	35
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
97	C a - 66	1847	
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
98	C a - 67	1848	36
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		

99	C a - 68	1849	
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
100	C a - 69	1850	37
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
101	C a - 70	1851	38
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
102	C a - 71	1852	39
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
103	C a - 72	1853	40
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
104	C a - 73	1854	
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
105	C a - 74	1855	41
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
106	C a - 75	1856	42
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
107	C a - 76	1857	43
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
108	C a - 77	1858	44
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
109	C a - 78	1859	45
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
110	C - 79	1860	46
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		

111	C a - 80	1861	47
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
112	C a - 81	1862	48
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
113	C a - 82	1863	
	Perceptorský účet s doklady příjmu a výdavku.		
114	C b - 1	1698 - 1871	49-50
	Různé účtovné doklady.		
115	C c - 1	1822 - 1865	50
	Patronátne účty.		
116	C d - 1	1829 - 1858	
	Účty za knihy a opravy knih.		

D. I N Ý M A T E R I Á L

117	C - 1	1861	101 kusov
	Album rodinných fotografií.		

V e c n ý u k a z o v a t e l
(Odkazujeme na inventárne čísla).

- Album rodinných fotografií 117
- Adaptácia lesných stavieb 20
- Cesty - stavba a oprava 31
- Doklady príjmu a výdavku 32-113
 - účtovné 114
- Donácie 1
- Drevo - prídela 20, 25
- Fotografie rodinné 117
- Index lesného inšpektora 19
- Inštrukcie, úpravy župy 6, 10, 21, 31
- Inventáre - hospodárskych budov 15
 - hostinca 15
 - mlyna 15
 - pily 15
- Knihy obcí - Liptovský Ján 11
 - Porúbka 12
 - Važec 13
- Kopiar listov lesného inšpektora 19
- Korešpondencia - lesného inšpektora 20
 - súkromná 4
 - úradná 6
- Kvitancie 1
- Lesy - stav 23
- Lesná ťažba 20
- Lesné priestupky 24
- Lesné stavby - adaptácia 20
- Majetok - zálohovanie 1
- Obligácie 1, 28

Operáty 14

Perceptorské účty 33-113

Pozemkové výťahy 14

Prenájmy - hospodárskych budov 16

- hostincov 16
- mlynov 16
- pálenie 16
- pivovarov 16

Priestupky lesné 24, 28

Registre parciel 14

Spory - hraničné 2

- majetkové 2

Sťažnosti - baníkov 28

- poddaných 9

Súpisy - domov 18

- intravilánu obce Malá Poruba 17
- urbárske 17, 18

Účty - patronátne 115

- perceptorské 33-113
- za knihy a opravy kníh 116

Úpravy, inštrukcie župy 6, 10, 21, 31

Verejná agenda 3

Výkazy - dreva 23

- klčovísk 14
- robôt 18

Zalesňovanie 23

Záležitosti - banského súdu 28

- direktora 6
- hospodárske 6
- majetkové 6, 20

- 17
- majetkovoprávne 1
 - panského súdu 27
 - súkromné 5
 - úradné 6

Zápisnice panského súdu 26

Zmluvy pracovné 22

Zprávy - banského inšpektora 8

- lesného inšpektora 7
- situačné v lesníctve 20

Žiadosti poddaných 9

- o podporu 25
- o povolenie prerušiť prácu 29
- o prenájom štôlní 30

O B S A H

	Str.
Úvod.....	1-2
A. Písomnosti rodové.....	3
B. Písomnosti o správe majetkov.....	3-7
a/ Správa všeobecne.....	3-4
b/ Pozemkové záležitosti.....	4-5
c/ Inventáre.....	5
d/ Prenájmy.....	5
e/ Urbárske záležitosti.....	5
f/ Lesné záležitosti.....	5-6
g/ Patronátne záležitosti.....	6
h/ Panský súd.....	6
i/ Banský súd.....	6-7
j/ Záležitosti obcí.....	7
C. Účtovný materiál.....	7-14
a/ Perceptorské účty.....	7-14
D. Iný materiál.....	14
Vecný ukazovateľ.....	15-17

Názov fondu :	Rod Svättojánsky
Značka :	RSj
Časový rozsah :	1502-1871
Počet inv. jednotiek :	117
Miesto uloženia :	Štátny archív - pobočka v Bytči
Stav ku dňu :	31. XII. 1964
Fond usporiadal :	A. Kočišová
Inventár zostavil :	A. Kočišová
Strán:	17
Počet exemplárov :	5
Prepísal :	E. Kvasňovská
Zaviazal :	F. Filadelfi
Inventár schválil :	J. Kočiš

